

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060404

DOM
2023-11-23
Stockholm

Mål nr
P 11158-22

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Växjö tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2022-09-07 i mål nr P 2246-22, se bilaga A

PARTER

Klagande

Bo Persson
Falkgatan 9
272 61 Gärsnäs

Motpart

1. Byggnadsnämnden i Simrishamns kommun
272 80 Simrishamn

2. Anna Blixt
Fläktgatan 13
218 71 Tygelsjö

SAKEN

Bygglov för nybyggnad av enbostadshus och carport med förråd på fastigheten Gärsnäs 9:5 i Simrishamns kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Mark- och miljööverdomstolen avslår överklagandet.

Dok.Id 1988407

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.avd6@dom.se
www.svea.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00–16:30

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Bo Persson har yrkat Mark- och miljööverdomstolen ska ändra mark- och miljödomstolens dom genom att bygglovets för nybyggnad av enbostadshus och carport med förråd på fastigheten Gärsnäs 9:5 i Simrishamns kommun upphävs.

Byggnadsnämnden i Simrishamns kommun och **Anna Blixt** har motsatt sig ändring av mark- och miljödomstolens dom.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Bo Persson har anfört följande. Han ger inte sitt medgivande till att den bygglovsbeviljade carporten på fastigheten Gärsnäs 9:5 sammanbyggs med befintligt garage på hans fastighet Gärsnäs 9:4. Hans garage ligger 15 cm in på hans tomt vilket innebär att carporten kommer att byggas in på hans fastighet. Att carporten sammanbyggs med hans garage utgör också hinder för att utföra underhåll och säkerställa att röta inte uppstår. Mark- och miljödomstolen har heller inte tagit hänsyn till felskrivningar i bygglovets som gjort att grannar inte fått möjlighet att yttra sig. Han borde fått yttra sig i nämnden som närmsta granne, särskilt eftersom carporten kommer att överskrida tomtgränsen. Det saknas även dokumentation om brandskydd.

Byggnadsnämnden i Simrishamns kommun har anfört följande. Bygglovsbeslutet innehåller felskrivningar men prövningen i sak har gjorts enligt regelverket. Ansökan har prövats mot gällande detaljplan och har bedömts vara planenlig. Grannar har därför inte blivit hörda utan en underrättelse om beslut har skickats ut efter beviljat bygglov. Brandskyddsbeskrivning begärs in först till det tekniska samrådet. Innan byggnationen ges startbesked ska det redovisas att alla krav uppfylls enligt regelverket. Om brandskyddsbeskrivningen redovisar att kraven är uppfyllda så följs det upp genom kontroll under byggskedet.

Anna Blixt har anfört följande. Eftersom bygglovets följer detaljplanen har det inte funnits något krav att höra grannar enligt plan- och bygglagen. Klaganden har byggt

sitt garage i tomtgräns, liksom många andra i området. Att försöka hindra henne att göra detsamma blir märkligt. Något underhåll av fasaden behövs inte om garagen sammanbyggs. Den bästa lösningen för båda byggnaderna är att bygga samman och täta mellan dem. Brandskyddsdocumentation finns och ska enligt kommunen först presenteras i det tekniska samrådet. Enligt mätningar som hennes arkitekt och kommunens handläggare gjort så ligger klagandens garage sju millimeter från tomtgräns. Av bygglovshandlingarna till klagandens garage framgår att grundläggningen av garaget ska ske fem centimeter från gränsen och att sargen runt taket hänger utanför fasaden, vilket gör att den delen av byggnaden ligger i tomtgräns. Hon har inte för avsikt att ta annans fastighet i anspråk.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Frågan om kommuniseringsplikt

Vad Bo Persson har anfört om att han borde ha fått möjlighet att yttra sig före bygglovsbeslutet utgör inte skäl att frånga den bedömning som underinstanserna gjort i fråga om nämndens kommuniseringskyldighet. Det finns alltså inte skäl att upphäva beslutet av det skälet.

Frågan om betydande olägenhet

Prövningen av en bygglovsansökan är av offentligrättsligt slag och civilrättsliga frågor prövas som utgångspunkt inte. Ett bygglov ger inte heller sökanden någon obetingad rätt att vidta den åtgärd som omfattas av bygglovet. I princip är det enbart en förklaring att åtgärden inte möter hinder enligt det regelverk som en byggnadsnämnd har att bevaka. Högsta domstolen har dock slagit fast att civilrättsliga förhållanden kan beaktas om det, utan att några närmare överväganden i saken behöver göras, står klart att åtgärden kommer att leda till fysisk skada på en grannfastighet och den fastighetens ägare har förklarat att denne inte är beredd att tåla skadan. En sådan förutsedd skada bör regelmässigt bedömas utgöra en betydande olägenhet enligt 2 kap. 9 § plan- och bygglagen (2010:900), se rättsfallet NJA 2021 s. 1187.

Bo Persson har anfört att carporten om den sammanbyggs med hans garage delvis kommer att uppföras på hans fastighet samt att ett sammanbyggande utgör hinder för

att utföra underhåll och säkerställa att röta inte uppstår. Enligt Mark- och miljööverdomstolen innebär ett sammanbyggande av carporten med garaget inte i sig att det står klart att åtgärden kommer medföra skada eller att några förstörande ingrepp måste vidtas på Bo Perssons garagebyggnad (jfr Mark- och miljööverdomstolens dom den 15 maj 2023 i mål nr P 13722-22). Eftersom åtgärden inte heller i övrigt bedöms medföra någon betydande olägenhet för Bo Persson finns det inte skäl att upphäva bygglovets på den grunden.

Övriga frågor

Det Bo Persson anfört i övrigt om garagebyggnadens placering utgör inte heller något hinder mot att bevilja bygglovets.

Sammanfattningsvis finner Mark- och miljööverdomstolen inte skäl att upphäva bygglovets. Överklagandet ska därför avslås.

Avgörandet får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Liselotte Rågmark, Gösta Ihrfelt och Margaretha Gistorp, referent, samt tekniska rådet Ewa Andrén Holst.

Föredragande har varit Julia Lodén.

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2022-09-07
meddelad i
Växjö

Mål nr P 2246-22

PARTER

Klagande

Bo Persson
Falkgatan 9
272 61 Gärsnäs

Motpart

1. Anna Blixt
Fläktgatan 13
218 71 Tygelsjö

2. Byggnadsnämnden i Simrishamns kommun
272 80 Simrishamn

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Skåne läns beslut den 4 april 2022 i ärende nr 403-10248-2022, se bilaga 1

SAKEN

Bygglov på fastigheten Gärsnäs 9:5 i Simrishamns kommun

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet.

BAKGRUND

Byggnadsnämnden i Simrishamns kommun (nämnden) beslutade den 22 februari 2022, per delegation, att bevilja bygglov för enbostadshus med garage på rubricerad fastighet. Beslutet överklagades till Länsstyrelsen i Skåne län (länsstyrelsen) som avslog överklagandet.

Bo Persson har nu överklagat länsstyrelsens beslut till mark- och miljödomstolen.

YRKANDEN M.M.

Bo Persson har yrkat att mark- och miljödomstolen med ändring av länsstyrelsens beslut ska upphäva nämndens beslut och har anfört i huvudsak följande.

I bygglovet står det att fastigheten ligger utanför detaljplanelagt område, men den ligger inom detaljplanelagt område. Det står även att berörda sakägare och grannar har haft möjlighet att yttra sig, vilket inte heller stämmer. Bygglovshandläggaren menar att det endast utgör skrivfel och att det inte är något att ta hänsyn till men sådana skrivfel borde inte förekomma i så viktiga dokument. Som närmsta grannar borde de ha fått yttra sig, speciellt som bygglovet godkänner att carporten sammanbyggs med deras garage. De motsätter sig ansökan eftersom bygglovet överskrider tomtgränsen, eftersom deras garage inte är byggt i tomtgränsen.

Sökanden är dotter till ordföranden i kommunens byggnadsnämnd. Länsstyrelsen bedömer att beslutet inte fattats av nämnden utan per delegation på nämndens begäran. Oaktat detta så är beslutande bygglovshandläggare indirekt underställd ordföranden i byggnadsnämnden. Bo Persson har även blivit uppringd av byggnadsnämndens ordförande som hade synpunkter på alla punkter i överklagandet och bad dem att dra tillbaka överklagandet eftersom hans dotter blivit ledsn över att Bo Persson överklagat. Det tyder på att ordföranden varit involverad i bygglovet och att jäv förekommit.

De byggde sitt hus 1970 och då gav kommunen dem lov att bygga det ca 15 centimeter från tomtgränsen. Nu 43 år senare straffas de genom att Gärsnäs 9:5 ges rätt

att bygga in på deras tomt genom att sammanbygga carport och garage. Detta kan omöjligt vara rätt. Bo Persson påtalade detta för byggnadsnämndens ordförande som då gjorde gällande att Bo Persson flyttat gränsrören, vilket han inte gjort. Ordförande förklarade även att dagens mätinstrument är bättre än vad de var år 1979, och att det därför inte var så konstigt att Bo Persson förlorar 15 centimeter av sin tomt när en ny mätning gjorts. I samtal med nämndsordföranden den 27 mars 2022 uppgav han att Bo Persson får skylla sig själv som byggt sitt garage så som de gjort. Om garaget hade legat i tomtgränsen hade en sammanbyggnad av carporten på Gärsnäs 9:5 och deras garage på Gärsnäs 9:4 hindrat dem från att utföra underhåll av fasaden och risk för röta hade inte kunnat uteslutas. Avståndet mellan byggnaderna borde av dessa skäl vara minst 0,8 meter. Dessutom saknas det brandskyddsbeskrivning eller brandskyddsdokumentation i bygghandlingarna som kan förklara hur det är tänkt att brandspridningen mellan byggnaderna ska begränsas.

DOMSKÄL

Prövningsramen

Mark- och miljödomstolen kan vid sin prövning av ett överklagat mål endast ta ställning till vad som prövats av underinstanserna, nämligen den ansökan som getts in till nämnden. Domstolen är därför förhindrad att ta ställning till de förslag på ändrat utförande i fråga om bl.a. placering som Bo Persson framställt i målet. Av samma skäl är domstolen, likt länsstyrelsen, förhindrad att pröva frågan om brandsäkerhet, vilken behandlas i det tekniska samrådet.

Underinstansernas handläggning

Av länsstyrelsens beslut framgår att lovfastigheten omfattas av detaljplan. Vidare framgår att nämnden bedömt att den sökta åtgärden är förenlig med gällande detaljplan, varför det saknats skäl att höra grannar. Bo Persson har dessutom beretts möjlighet att lämna synpunkter på ansökan genom sina överklaganden till länsstyrelsen och mark- och miljödomstolen. Domstolen bedömer att vad Bo Persson angett om felskrivningar och hörande av grannar inte utgör sådana omständigheter

som ger skäl att upphäva underinstansernas beslut och återförvisa ärendet till nämnden för fortsatt handläggning.

Jäv

Nämndens beslut har fattats av bygglovshandläggare, med delegation från nämnden. Mark- och miljödomstolen delar länsstyrelsens bedömning att den omständigheten att sökanden är dotter till byggnadsnämndens ordförande inte innebär att den beslutande bygglovshandläggaren varit jävig vid beslutet. Det saknas därmed skäl att upphäva nämndens beslut på den grunden att jäv förelegat. Inte heller vad Bo Persson angett om nämndsordförandens agerande efter byggnadsnämndens beslut, eller vad han i övrigt anför innebär enligt domstolens bedömning sådana omständigheter som innebär att jäv ska anses ha förelegat vid bygglovshandläggarens delegationsbeslut.

Mark- och miljödomstolens bedömning

Mark- och miljödomstolen delar länsstyrelsens bedömning att sökt åtgärd är förenlig med gällande plan, och att nämnden därmed saknat skäl att höra grannar innan beslut gavs om bygglov. Mark- och miljödomstolen bedömer att sökt åtgärd inte utgör en sådan olägenhet som avses i 2 kap. 9 § plan- och bygglagen (2010:900).

Bo Persson har invänt att han inte ger sitt medgivande till att sökt byggnad på Gärsnäs 9:5 sammanbyggs med befintligt garage på Gärsnäs 9:4, samt hänvisat till att det blir svårt att utföra underhåll när byggnader sammanbyggs. I denna fråga gör mark- och miljödomstolen följande bedömning.

Prövningen av en bygglovsansökan är av offentlighetsrättsligt slag. Det nämnden och överprövande instanser har att ta ställning till är om bygglov kan ges enligt PBL och andra eventuella tillämpliga bestämmelser.

Civilrättsliga frågor prövas som utgångspunkt inte i ett bygglovsärende. Ett beviljat bygglov ger inte heller sökanden på något sätt rätt att ta annans fastighet i anspråk för att utföra den åtgärd för vilken bygglov har lämnats.

Ovanstående innebär att det som Bo Persson har anfört i denna fråga inte utgör hinder mot bygglov.

Det Bo Persson i övrigt har anfört utgör inte heller skäl att upphäva bygglovet.

Sammanfattningsvis finner mark- och miljödomstolen att det inte finns skäl att upphäva beslutet att meddela bygglov. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (MMD-02)

Överklagande senast den 28 september 2022.

Lena Pettersson

Jonas T Sandelius

I domstolens avgörande har deltagit chefsrådmannen Lena Pettersson, ordförande, och tekniska rådet Jonas T Sandelius. Föredragande har varit beredningsjuristen Nils Dahlström.

Länstyrelsen
Skåne

BESLUT

1(4)

2022-04-04

Dnr 403-10248-2022

F.delg.

Kontakt
Rättsenheten
010-224 16 60 (Exp)

Bo Persson
Falkgatan 9
272 61 Gärsnäs

VÄXJÖ TINGSRÄTT
3:2

INKOM: 2022-05-05
MÅLNR: P 2246-22
AKTBIL: 2

Överklagande av beslut avseende bygglov på fastigheten Gärsnäs 9:5, Simrishamns kommun

Beslut

Länstyrelsen avslår överklagandet.

Redogörelse för ärendet

Byggnadsnämnden i Simrishamns kommun fattade den 22 februari 2022 beslut (delegationsbeslut) att bevilja bygglov för enbostadshus med garage på rubricerad fastighet.

Beslutet har överklagats av Bo Persson som yrkar att det upphävs och även vill att man utreder jäv då det kommit till hans kännedom om att sökande i bygglovet är dotter till byggnadsnämndens ordförande.

Skäl för beslutet

Fastigheten omfattas av en stadsplan från år 1979, som gäller som detaljplan enligt 17 kap. 4 § första stycket plan- och bygglagen (1987:10), ÄPBL, och punkt 5 i övergångsbestämmelserna till plan- och bygglagen (2010:900), PBL, som ersatt ÄPBL.

Enligt 9 kap. 30 § PBL ska bygglov ges för en åtgärd inom ett område med detaljplan, om

1. den fastighet och det byggnadsverk som åtgärden avser
 - a) överensstämmer med detaljplanen, eller

- b) avviker från detaljplanen men avvikelserna har godtagits vid en tidigare bygglovsprövning enligt denna lag eller äldre bestämmelser eller vid en fastighetsbildning enligt 3 kap. 2 § första stycket andra meningen fastighetsbildningslagen (1970:988),
2. åtgärden inte strider mot detaljplanen,
 3. åtgärden inte måste avvakta att genomförandetiden för detaljplanen börjar löpa, och
 4. åtgärden uppfyller de krav som följer av 2 kap. 6 § första stycket 1 och 5, 6 § tredje stycket, 8 och 9 §§ samt 8 kap. 1 §, 2 § första stycket, 3, 6, 7, 9–11 §§, 12 § första stycket, 13, 17 och 18 §§.

Enligt 2 kap. 6 § PBL ska vid planläggning, i ärenden om bygglov och vid åtgärder avseende byggnader som inte kräver lov enligt denna lag, bebyggelse och byggnadsverk utformas och placeras på den avsedda marken på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till bl.a. stads- och landskapsbilden, natur- och kulturvärdena på platsen och intresset av en god helhetsverkan.

Enligt 2 kap. 9 § PBL får planläggning av mark och vattenområden samt lokalisering, placering och utformning av bl.a. byggnadsverk enligt denna lag inte ske så att den avsedda användningen eller byggnadsverket kan medföra en sådan påverkan på omgivningen som innebär fara för människors hälsa och säkerhet eller betydande olägenhet på annat sätt.

I 16 § förvaltningslagen (2017:900), FL, anges att den som för en myndighets räkning tar del i handläggningen på ett sätt som kan påverka myndighetens beslut i ärendet är jävig om

1. han eller hon eller någon närstående är part i ärendet eller annars kan antas bli påverkad av beslutet i en inte oväsentlig utsträckning,
2. han eller hon eller någon närstående är eller har varit ställföreträdare eller ombud för en part i ärendet eller för någon annan som kan antas bli påverkad av beslutet i en inte oväsentlig utsträckning,
3. han eller hon har medverkat i den slutliga handläggningen av ett ärende hos en annan myndighet och till följd av detta redan har tagit ställning till frågor som myndigheten ska pröva i egenskap av överordnad instans, eller
4. det finns någon annan särskild omständighet som gör att hans eller hennes opartiskhet i ärendet kan ifrågasättas.

Om det är uppenbart att frågan om opartiskhet saknar betydelse, ska myndigheten bortse från jäv.

Länstyrelsen gör följande bedömning.

Klaganden har önskat att man utreder jäv utifrån att sökande i bygglovet skulle vara dotter till byggnadsnämndens ordförande. Beslutet har dock inte fattats av nämnden

utan av delegat på nämndens uppdrag. Klaganden har inte fört fram och det har inte heller framkommit något som skulle kunna belägga sådant jäv.

Nämnden har funnit lovsökt åtgärd planenlig och länsstyrelsen instämmer i detta. Med hänsyn till att lovsökt åtgärd är planenlig har det inte funnits något formellt krav på grannhörande. Att det står angivet i beslutet att berörda grannar hörts synes bero på misskrivning.

Att lovsökt byggnads takvinkel är 45 grader och möjligen inte densamma som annan bebyggelse i området gör den inte missanpassad på ett sådant sätt att det skulle kunna utgöra hinder mot ett bygglov.

Enligt nybyggnadskartan ligger klagandens garage i tomtgräns och det finns inte några hinder enligt plan- och bygglagen att placera lovsökt garage i tomtgräns och bygga samman med klagandens. Om byggnader byggs samman ligger det i sakens natur att behovet av underhåll av den sammanbyggda väggen inte längre föreligger. För ett sammanbyggande kan det dock krävas grannelagsrättsligt, så kallat civilrättsligt, tillstånd från klaganden, som dock inte prövas i detta ärende som avser endast bygglov enligt PBL.

Frågan om brandskydd har att göra med det tekniska utförandet och prövas vanligen inte i ett bygglov.

I övrigt har inte framförts något som skulle kunna utgöra hinder mot beviljat bygglov. Lovsökt åtgärd strider således inte mot gällande detaljplan och inget tyder på att utformning eller placering av byggnaden skulle vara lämplig med hänsyn till relevanta bestämmelser. Det har inte heller i övrigt framkommit att byggnaden inte skulle överensstämma med tillämpliga bestämmelser i PBL eller att det skulle kunna föreligga någon sådan betydande olägenhet i den mening som avses i 2 kap. 9 § PBL att det skulle kunna utgöra ett hinder mot beviljat bygglov. Kommunen har följaktligen haft fog för sitt beslut. Vad klaganden sammantaget anfört medför ingen annan bedömning. Med hänsyn härtill ska överklagandet avslås.

Detta beslut kan överklagas hos Mark- och miljödomstolen vid Växjö tingsrätt, se nedan.

Beslutet har fattats av länsassessor Peter Wencel, rättsenheten.

Detta beslut har bekräftats digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Exp. till:

Simrishamns kommun, byggnadsnämnden
Anna Blixt, Frläktgatan 13, 218 71 Tygelsjö

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Om ni vill överklaga länsstyrelsens beslut ska ni skriva till Mark- och miljödomstolen vid Växjö tingsrätt. Överklagandet ska dock skickas till skane@lansstyrelsen.se eller till Länsstyrelsen Skåne, Rättsenheten, 205 15 Malmö.

Av överklagandet ska framgå vilket beslut ni överklagar (ange diarienummer) och hur ni vill att beslutet ska ändras. Ni bör också tala om varför ni anser att beslutet ska ändras. Uppge namn, adress, telefonnummer och eventuell e-postadress. Om ni har handlingar eller annat som ni anser stöder er uppfattning bör ni skicka med detta.

Länsstyrelsen måste ha fått ert överklagande inom tre veckor från den dag ni fick del av beslutet. Överklagande av part som företräder det allmänna ska ha kommit in inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades. Annars kan överklagandet inte tas upp till prövning. Om förenklad delgivning tillämpas gäller istället de regler som informerats om i samband med bekräftelsen på överklagandet.

Behöver ni veta mer om hur ni ska göra kan ni kontakta länsstyrelsen, tfn 010-224 16 60 (exp.).

För information om hur Länsstyrelsen Skåne behandlar personuppgifter, se www.lansstyrelsen.se/dataskydd

Hur man överklagar

MMD-02

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Så här gör du

1. Skriv mark- och miljödomstolens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att Mark- och miljööverdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn samt aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till mark- och miljödomstolen. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Mark- och miljödomstolen kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar mark- och miljödomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Mark- och miljööverdomstolen.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även Mark- och miljööverdomstolen skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i Mark- och miljööverdomstolen

När överklagandet kommer in till Mark- och miljööverdomstolen tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att mark- och miljödomstolen dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om mark- och miljödomstolen har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med mark- och miljödomstolen om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.